

Korkeakouluopiskelijan terveydenhoitomaksu

19.01.2021

Sisällysluettelo

1	Etuusohje	1
1.1	Tavoite	1
1.2	Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuolto	1
1.3	Terveydenhoitomaksun maksaminen	2
1.3.1	Maksuvelvolliset	2
1.3.2	Maksamisen ajankohdat	3
1.3.3	Terveydenhoitomaksun suuruus	4
1.3.4	Miten terveydenhoitomaksu maksetaan?	4
1.4	Maksuunpanopäätös	4
1.4.1	Päätöksen pyytäminen	4
1.4.1.1	Asian vireilletulo	5
1.4.1.2	Lisäselvitysten pyytäminen	5
1.4.2	Ratkaisun antaminen	5
1.4.2.1	Esteellisyydestä	5
1.4.2.2	Kuuleminen	5
1.4.2.3	Päätöksen antaminen	6
1.4.3	Päätöksen korjaaminen	6
1.4.3.1	Asia- ja menettelyvirheen korjaaminen	6
1.4.3.2	Kirjoitusvirheen korjaaminen	7
1.4.3.3	Päätöksen korjaamisen vaikutus täytäntöönpanoon ja muutoksenhakuun	8
1.5	Terveydenhoitomaksun periminen	8
1.5.1	Viivästymismaksu	8
1.5.2	Perintätoimet	8
1.5.2.1	Maksumuistutus	8
1.5.2.2	Kuittaaminen	9
1.5.2.3	Ulosottoperintä	9
1.5.2.4	Maksujärjestelyjen tekeminen	9
1.5.3	Vanhentuminen	10
1.5.4	Perinnästä luopuminen	10
1.6	Muutoksenhaku	10
1.6.1	Oikaisuvaatimus	10
1.6.1.1	Oikaisuvaatimuksen tekeminen	10
1.6.1.2	Oikaisuvaatimusaika	11
1.6.1.3	Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus	11
1.6.1.4	Oikaisuvaatimuksen käsittely	12
1.6.1.5	Ratkaiseminen	12
1.6.2	Valittaminen hallinto-oikeuteen	13
1.6.2.1	Hallinto-oikeuden päätös ja sen täytäntöönpano	13
1.6.3	Perustevalitus	13

1 Etuusohje

Etuusohje on toimintaohje, jota käytetään apuna etuuksien ratkaisutyössä. Ohje on ensisijaisesti tarkoitettu Kelan sisäiseen käyttöön. Ohjeen pdf-tiedosto muodostuu automaattisesti Kelan intranetissä olevan etuusohjeen verkkosivuista.

Pdf-muotoisesta etuusohjeesta puuttuvat kaikille ohjeille sisällöltään samanlaiset ohjeet

- päätöksen oikaisu ja poistaminen
- takaisinperintä
- muutoksenhaku.

Näistä on tehty omat pdf-ohjeet.

1.1 Tavoite

Korkeakouluopiskelijan terveydenhoitomaksun keräämisen ja perinnän tavoitteena on:

- huolehtia siitä, että maksuvelvolliset opiskelijat maksavat terveydenhoitomaksun oikein ja oikea-aikaisesti
- periä terveydenhoitomaksut asiakkailta tehokkaasti, taloudellisesti ja hyvää perintätapaa noudattaen

1.2 Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuolto

Laki korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta tulee voimaan 1.1.2021. Lain tarkoituksena on turvata korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon palvelut valtakunnallisesti ja parantaa palvelujen laatua ja saatavuutta.

Kansaneläkelaitos vastaa korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä valtakunnallisesti sekä huolehtii terveydenhoitomaksun keräämisestä ja perinnästä. Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisen yleinen seuranta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle.

Kansaneläkelaitos huolehtii korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon palvelujen riittävästä saatavuudesta ja saavutettavuudesta valtakunnallisesti sekä hyväksyy opiskeluterveydenhuollon palveluverkon.

Kansaneläkelaitos seuraa ja arvioi järjestämänsä korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon laatua ja vaikuttavuutta sekä kustannuksia, tuottavuutta ja taloudellisuutta.

Kansaneläkelaitos huolehtii siitä, että opiskeluterveydenhuollon palvelujen tuottamisessa käytetään toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa tietoa toiminnan laadusta, vaikuttavuudesta ja kustannuksista.

Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (YTHS) tuottaa korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon palvelut valtakunnallisesti. YTHS tuottaa opiskeluterveydenhuollon palvelut pääosin omana toimintanaan. Opiskeluterveydenhuollon palvelujen sisältö määrittellään terveydenhuoltolaissa.

1.3 Terveydenhoitomaksun maksaminen

Kaikki maksuvelvolliset korkeakouluopiskelijat maksavat terveydenhoitomaksun lukukausittain oma-aloitteisesti Kelalle laissa säädettyinä ajankohtina. Korkeakouluopiskelijoilta perittävä maksu on tarkoitettu yleisesti opiskeluterveydenhuollon rahoittamiseen. Se ei ole vastike opiskelijan saamasta yksilöidystä palvelusta. Kun yksilöity vastikesuhde puuttuu, pakollinen terveydenhoitomaksu on valtiosääntöoikeudelliselta luonteeltaan vero eikä maksu. Terveydenhoitomaksu on maksettava riippumatta palvelujen käytöstä.

Maksuvelvollisten korkeakouluopiskelijoiden on maksettava terveydenhoitomaksu oma-aloitteisesti Kelaan. Maksusta ei lähetetä laskua opiskelijoille.

Terveydenhoitomaksu kattaa opiskelijoiden terveydenhuollon. YTHS:n tuottamasta korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta ei pääsääntöisesti peritä jatkossa käyntimaksuja. Maksu peritään vain peruuttamatta jätetystä ajasta. Jos terveydenhoitomaksua ei makseta laissa säädettyyn määräaikaan mennessä, maksu siirtyy Kelan perintään.

Oikeus käyttää YTHS:n palveluja ei ole sidottu terveydenhoitomaksun maksamiseen. Opiskelija voi siis käyttää YTHS:n palveluja, vaikka ei olisi vielä maksanut terveydenhoitomaksua. YTHS tarkastaa opiskelijan oikeuden palveluihinsa.

1.3.1 Maksuvelvolliset

Kaikkien opiskeluterveydenhuoltoon oikeutettujen on suoritettava lukukausikohtainen terveydenhoitomaksu Kelalle.

Opiskeluterveydenhuoltoon oikeutettuja ovat **suomalaiseen korkeakouluun tutkintoa suorittavat opiskelijat**, jotka ovat ilmoittautuneet lukukaudelle **läsnä oleviksi** opiskelijoiksi. Läsnä olevaksi ilmoittautuminen koskee yliopistossa, ammattikorkeakoulussa ja Poliisiammattikorkeakoulussa opiskelevia opiskelijoita. Läsnä olevaksi ilmoittautuminen tapahtuu eri korkeakouluissa eri aikaisesti. Opiskeluterveydenhuoltoon ovat oikeutettuja myös maanpuolustuskorkeakoulun siviiliopiskelijat. Maanpuolustuskorkeakoulussa ei ole kuitenkaan samanlaista läsnä olevaksi ilmoittautumista, vaan opiskelu maanpuolustuskorkeakoulussa määritellään muulla tavoin.

Opiskeluterveydenhuoltoon oikeutettuja ja maksuvelvollisia ovat opiskelijat, jotka ovat ilmoittautuneet läsnä oleviksi korkeakouluun suorittamaan seuraavia tutkintoja:

- ammattikorkeakouluopiskelijat
 - ammattikorkeakoulututkinto tai ylempi ammattikorkeakoulututkinto
 - poliisiammattikorkeakoulun ammattikorkeakoulututkinto (Huom. opiskeluterveydenhuoltoon ei oikeuta Poliisiammattikorkeakoulun ylempi ammattikorkeakoulututkinto)
- yliopisto-opiskelijat
 - alempi tai ylempi korkeakoulututkinto
- Korkeakouluopiskelijat, jotka opiskelevat Maanpuolustuskorkeakoulussa muita kuin upseerin virkaan vaadittavia sotatieteellisiä ja sotilasammattillisia opintoja. Näitä ovat maanpuolustuskorkeakoulun Viranomaisyhteistyön koulutusohjelman (SMVIR) opiskelijat eli niin kutsutut maanpuolustuskorkeakoulun siviiliopiskelijat (Huom.

opiskeluterveydenhuoltoon ei ole oikeutta muilla maanpuolustuskorkeakoulussa opiskelevilla)

Seuraavat opiskelijat eivät ole oikeutettuja opiskeluterveydenhuoltoon, eikä heillä ole maksuvelvollisuutta:

- Avoimen ammattikorkeakoulun opiskelijat
- Avoimen yliopiston opiskelijat
- Höghskolan på Åland –ammattikorkeakoulun opiskelijat
- Jatkotutkintoa suorittavat opiskelijat
- Maanpuolustuskorkeakoulun upseeriopiskelijat
- Muita kuin tutkinto-opintoja korkeakoulussa suorittavat, kuten täydennyskoulutusta, erikoistumisopintoja tai erillistä opintokokonaisuutta suorittavat opiskelijat
- Poliisiammattikorkeakoulun ylempää ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat
- Tilauskoulutusopiskelijat
- Ulkomailta Suomeen tulevat vaihto-opiskelijat, jotka eivät suorita tutkintoa suomalaiseseen korkeakouluun

Oikeus käyttää opiskeluterveydenhuollon palveluja jatkuu sen lukukauden tai lukuvuoden loppuun asti, jolle opiskelija on ilmoittautunut läsnä olevaksi. Jos opiskelija valmistuu kesken lukukauden, maksua ei palauteta ja hänellä säilyy oikeus opiskeluterveydenhuollon palvelujen käyttämiseen kyseisen lukukauden loppuun saakka.

Opiskelija maksaa terveydenhoitomaksun vain kerran, vaikka opiskelija olisi läsnä oleva tutkinto-opiskelija useammassa korkeakoulussa.

Jos opiskelija on vaihto-opiskelun tai muun ulkomailta suoritettavan opiskelujakson ajan läsnä oleva opiskelija suomalaisessa korkeakoulussa, hänen pitää maksaa terveydenhoitomaksu. Jos opiskelija suorittaa tutkintoa ulkomaisessa korkeakoulussa, hän ei ole maksuvelvollinen.

1.3.2 Maksamisen ajankohdat

Terveydenhoitomaksu maksetaan syys- ja kevätlukukaudelta erikseen eli **kaksi kertaa vuodessa**.

- Syyslukukausi 1.8. – 31.12.
- Kevätlukukausi 1.1. – 31.7.

Terveydenhoitomaksu maksetaan ensimmäisen kerran Kelalle kevätlukukaudelta 2021. Terveydenhoitomaksun maksuajankohta määräytyy sen mukaan, milloin opiskelija ilmoittautuu läsnä olevaksi.

- Kevätlukukauden eräpäivä on 31.1., jos opiskelija on siihen mennessä ilmoittautunut läsnä olevaksi.
Jos opiskelija ilmoittautuu läsnä olevaksi tämän jälkeen eli 1.2.–31.7., maksun eräpäivä on 31.7.
- Syyslukukauden eräpäivä on 30.9., jos opiskelija on siihen mennessä ilmoittautunut läsnä olevaksi.
Jos opiskelija ilmoittautuu läsnä olevaksi tämän jälkeen eli 1.10.–31.12., maksun eräpäivä on 31.12.

1.3.3 Terveydenhoitomaksun suuruus

Terveydenhoitomaksun suuruudesta säädetään vuosittain ennen marraskuun 30 päivää annettavalla valtioneuvoston asetuksella. Terveydenhoitomaksun vuosittainen määrä on siten tiedossa joulukuun aikana. Terveydenhoitomaksun määrä vuonna 2021 on 71,60 euroa vuodessa eli 35,80 euroa lukukaudessa. Terveydenhoitomaksun määrää tarkistetaan vuosittain toteutuneen opiskelijamäärän ja opiskeluterveydenhuollon hyväksyttävien kokonaiskustannusten perusteella. Vuosittaiseen terveydenhoitomaksun määrään vaikuttavat siten muutokset opiskelijamäärässä sekä kustannustasossa.

Terveydenhoitomaksu on saman suuruinen kaikille opiskelijoille.

1.3.4 Miten terveydenhoitomaksu maksetaan?

Opiskelija maksaa terveydenhoitomaksun oma-aloitteisesti Kelalle. Opiskelija voi maksaa terveydenhoitomaksun Kelan asiointipalvelussa tai tilisiirtona sen jälkeen, kun terveydenhoitomaksun määrä on vahvistettu. Asiointipalvelusta opiskelija voi siirtyä omaan verkkopankkiinsa maksamaan maksun tai tulostaa maksutiedot itselleen. Jos opiskelijalla ei ole mahdollisuutta maksaa terveydenhoitomaksua asiointipalvelussa, hän voi maksaa maksun Kelalle tilisiirtona.

1.4 Maksuunpanopäätös

Opiskelija voi pyytää Kelalta terveydenhoitomaksua koskevan maksuunpanopäätöksen syys- tai kevätlukukaudelta. Maksuunpanopäätöksellä tarkoitetaan päätöstä, jolla Kela ratkaisee opiskelijan terveydenhoitomaksun maksuvelvollisuuden kyseiseltä lukukaudelta. Opiskelija voi pyytää päätöksen esimerkiksi silloin, jos hän on eri mieltä maksuvelvollisuudestaan. Päätöstä ei siis anneta kaikille opiskelijoille automaattisesti.

Kela antaa asiasta kirjallisen päätöksen. Päätöksessä ratkaistaan opiskelijan maksuvelvollisuus suoritettavan tutkinnon ja läsnäolotietojen perusteella ja annetaan ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemiseen.

1.4.1 Päätöksen pyytäminen

Pyynnön maksuunpanopäätöksestä voi tehdä vapaamuotoisesti suullisesti tai kirjallisesti osoitettuna Kelan perintäkeskukselle. Kirjallisessa pyynnössä on mainittava lähettäjän nimi ja tarvittavat yhteystiedot. Pyyntöön tulee lisäksi kirjata mitä lukukautta pyyntö koskee, opiskelijan korkeakoulu, mitä tutkintoa hän suorittaa ja milloin hän on ilmoittautunut läsnä- tai poissaolevaksi korkeakouluun. Lue myös Asiakirjan sisältö.

Maksuunpanopäätöksen voi pyytää Kelalta niin pitkään kun maksuvelvollisuus on olemassa (ks. kohta vanhentuminen).

Terveydenhoitomaksu tulee maksaa viimeistään eräpäivänä, vaikka opiskelija olisi pyytänyt maksuunpanopäätöstä. Kela palauttaa jo maksetun maksun, jos opiskelija ei ole maksuvelvollinen.

Maksuunpanopäätöksen pyytäminen ja sen ratkaiseminen eivät keskeytä perintää.

1.4.1.1 Asian vireilletulo

Asia tulee vireille sinä päivänä, kun opiskelijan pyyntö maksuunpanopäätöksestä on saapunut Kelaan.

Lue Asian vireillepanotavoista.

1.4.1.2 Lisäselvitysten pyytäminen

Viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Lisäselvityksen pyydetään pääsääntöisesti puhelimitse tai viestipalvelun avulla. Jos viestipalvelu tai puhelin eivät ole mahdollisia tai eivät sovellu opiskelijan tilanteeseen, pyydetään lisäselvitys kirjeitse.

Opiskelijalta tulee pyytää lisäselvitystä asiaan, jos asiaa ei voida ratkaista ilman lisäselvityksen pyytämistä. Selvitä ennen lisäselvitysten pyytämistä, onko tieto jo Kelassa ja voiko sitä käyttää. Jos tieto on jo Kelassa käytettävissä, älä pyydä selvityksiä uudelleen. Lisäselvityksen tarve voi ilmetä esimerkiksi tilanteessa, jossa opiskelijan antamat tiedot poikkeavat Kelan tiedoista. Selvityspyynnön yhteydessä opiskelijalle tulee antaa määräaika, mihin mennessä pyydetyt lisäselvitykset tulee toimittaa.

Lue tarkemmat ohjeet Lisäselvitysten pyytämisestä.

1.4.2 Ratkaisun antaminen

Kansaneläkelaitos antaa opiskelijalle hänen pyynnöstään terveydenhoitomaksua koskevan maksuunpanopäätöksen. Maksuunpanopäätöksellä Kela ratkaisee, täytyykö opiskelijan maksaa terveydenhoitomaksu kyseessä olevalta lukukaudelta. Kela tekee ratkaisun opiskelijan suorittaman tutkinnon ja läsnäolotietojen perusteella.

1.4.2.1 Esteellisyydestä

Hallintolaissa säädettyjä virkamiesten esteellisyysperusteita sovelletaan Kelan toimihenkilöihin.

Lue lisää esteellisyydestä sekä esteellisyyden ratkaisemisesta.

1.4.2.2 Kuuleminen

Kuuleminen merkitsee tilaisuuden varaamista asiakkaalle esittää oma käsityksensä asiasta ennen ratkaisua.

Lue lisää kuulemisesta. Lue milloin asiakasta on kuultava ja miten kuullaan.

Opiskelijalle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Jos opiskelijan ilmoittamissa tiedoissa ja Kelan korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta saamista tiedoissa on ristiriitaa, tulee

opiskelijaa kuulla ennen asian ratkaisua. Jos kuulemisesta on epäselvyyttä, opiskelijaa tulee kuulla.

Maksuunpanopäätöstä annettaessa kuuleminen tapahtuu pääsääntöisesti puhelimitse tai kirjallisesti lähettämällä asiakkaalle asiointipalvelun kautta viesti. Jos opiskelija ei ole antanut lupaa viestipalvelun käyttämiselle, opiskelijaa kuullaan kuulemiskirjeellä.

1.4.2.3 Päätöksen antaminen

Maksuunpanopäätös on luonteeltaan hallintopäätös. Hallintopäätöksellä tarkoitetaan viranomaisen hallintoasiassa tekemää ratkaisua, jolla on asian päättävä vaikutus. Maksuunpanopäätöksen liitteenä opiskelijalle annetaan ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemiseen.

Maksuunpanopäätöspyyntö tulee käsitellä ilman aiheetonta viivytystä ja siitä on annettava kirjallinen päätös. Maksuunpanopäätöksellä ratkaistaan opiskelijan terveydenhoitomaksun maksuvelvollisuus kyseiseltä lukukaudelta. Opiskelijan tulee maksaa terveydenhoitomaksu, jos hän on oikeutettu opiskeluterveydenhuoltoon (lue lisää [maksuvelvolliset opiskelijat](#)). Päätöksessä tutkitaan opiskelijan oikeus opiskeluterveydenhuoltoon opiskelijan antaman selvityksen sekä Kelan korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta saatujen tietojen perusteella.

Terveydenhoitomaksu tulee maksaa viimeistään eräpäivänä, vaikka opiskelija olisi pyytänyt maksuunpanopäätöstä. Kela palauttaa jo maksetun maksun, jos opiskelija ei ole maksuvelvollinen. Maksuunpanopäätöksen pyytäminen ja sen ratkaiseminen eivät keskeytä perintää.

Maksuunpanopäätös annetaan maksutta. Se annetaan suomeksi tai ruotsiksi väestötietojärjestelmästä saatavan opiskelijan kielitiedon perusteella. Huomaa myös tilanteet, joissa päätös annetaan opiskelijan käyttämällä saamen kielellä.

Lue lisää asiaratkaisu vai tutkimatta jättäminen, päätöksen muoto ja sisältö ja päätöksen perusteleva.

1.4.3 Päätöksen korjaaminen

Päätös voi olla virheellinen siinä olevan asia-, menettely-, kirjoitus- tai laskuvirheen vuoksi. Päätöksen korjaaminen voi tulla vireille Kelan aloitteesta tai opiskelijan vaatimuksesta. Aloite on tehtävä tai vaatimus virheen korjaamiseksi on esitettävä viiden vuoden kuluessa päätöksen tekemisestä.

1.4.3.1 Asia- ja menettelyvirheen korjaaminen

Milloin päätöksessä on asia- tai menettelyvirhe?

Päätöksessä on asia- tai menettelyvirhe, jos päätös on jo syntyessään ollut virheellinen. Virheen korjaamisessa on kyse viranomaisen itseoikaisusta. Korjaaminen koskee päätöksessä olevan selvän ja kiistattoman virheen korjaamista. Virhe on voinut syntyä joko Kelan tai opiskelijan menettelyn vuoksi.

Päätös voidaan korjata joko opiskelijan eduksi tai vahingoksi.

Asia- tai menettelyvirhe on kysymyksessä seuraavissa tilanteissa:

1) Päätös perustuu selvästi virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen. Selvityksen virheellisyys johtuu yleensä siitä, että päätöksen perusteena olevat seikat eivät ole vastanneet todellisuutta. Näin voi käydä esimerkiksi tilanteessa, jossa korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannasta saadut tutkinto- tai läsnäolotiedot ovat olleet virheellisiä.

2) Päätös perustuu ilmeisen väärään lain soveltamiseen. Väärä lainsoveltaminen on kysymyksessä esimerkiksi silloin, kun opiskelijan suorittamat opinnot, jotka eivät oikeuta opiskeluterveydenhuoltoon ja siten synnytä maksuvelvollisuutta, on tulkittu päätöksessä virheellisesti synnyttävän maksuvelvollisuuden.

3) Päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe. Menettelyvirhe on kysymyksessä esimerkiksi silloin, kun opiskelijan ilmoittamat tiedot poikkeavat Kelan saamista tiedoista, eikä opiskelijaa ole tämän johdosta kuultu asiassa.

4) Asiaan on tullut sellaista uutta selvitystä, joka voi olennaisesti vaikuttaa päätökseen.

Päätös voidaan korjata 1–3 kohdissa tarkoitetuissa tilanteissa opiskelijan eduksi tai vahingoksi. Päätös voidaan korjata 4 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa ainoastaan opiskelijan eduksi.

Päätöksen korjaaminen opiskelijan eduksi tai vahingoksi

Päätöksen korjaaminen opiskelijan **vahingoksi** edellyttää yleensä opiskelijan suostumusta. Päätös voidaan korjata esimerkiksi opiskelijan pyynnöstä. Opiskelijan suostumusta ei kuitenkaan tarvita, jos päätös korjataan opiskelijan vahingoksi tilanteessa, jossa virhe on ilmeinen ja se on aiheutunut opiskelijan omasta menettelystä. Maksuunpanopäätöksen korjaaminen opiskelijan vahingoksi tarkoittaa tilannetta, jossa korjauksen perusteella opiskelijalle määrättäisiin alkuperäisestä päätöksestä poiketen maksuvelvollisuus.

Virhe korjataan seuraavasti:

- Pyydä opiskelijalta suostumus soittamalla, viestillä tai kirjeellä virheellisen päätöksen korjaamiseksi.
- Kerro virheen sisältö ja mitä vaikutuksia virheen korjaamisella opiskelijalle olisi.
- Jos opiskelija antaa suostumuksen päätöksen asiavirheen korjaamiseen, korjaa virheellinen päätös ja kerro perusteluissa, miksi asia on käsitelty uudelleen.
- Jos opiskelija ei anna suostumusta, päätöstä ei korjata.

Laki ei edellytä opiskelijan suostumusta, jos päätös korjataan asiakkaan **eduksi**. Maksuunpanopäätöksen korjaamisessa opiskelijan eduksi on kysymys tilanteesta, jossa aiemmin annettua maksuunpanopäätöstä korjataan siten, että opiskelijan maksuvelvollisuus poistetaan tai sitä vähennetään. Jos maksuunpanopäätös korjataan opiskelijan eduksi suostumusta ei tarvitse pyytää. Jos opiskelija on jo maksanut terveydenhoitomaksun, häneltä tulee pyytää tiliyhteystiedot maksun palauttamista varten. Perintä keskeytetään virheen havaitsemisen jälkeen.

1.4.3.2 Kirjoitusvirheen korjaaminen

Päätöksessä oleva ilmeinen kirjoitus- tai laskuvirhe on korjattava. Kirjoitus- ja laskuvirheelle on ominaista, että ne tiedot, jotka ovat olleet päätöksen perustana, ovat olleet oikeita, mutta päätöstä valmisteltaessa tai sitä kirjoitettaessa on sattunut kirjoitus- tai laskuvirhe tai niihin rinnastettava tiedonsiirtovirhe.

Kirjoitusvirheen korjaamisessa noudatetaan samaa menettelyä kuin etuuksissa.

1.4.3.3 Päätöksen korjaamisen vaikutus täytäntöönpanoon ja muutoksenhakuun

Asia- tai kirjoitusvirheen korjaamista käsiteltäessä Kela voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon toistaiseksi tai määrätä sen keskeytettäväksi. Asiasta tulee ilmoittaa opiskelijalle viestillä tai kirjeellä. Opiskelijalle tulee ilmoittaa täytäntöönpanon lykkäyksen ajankohdasta. Tavallisesti täytäntöönpano keskeytetään siihen saakka, kunnes asia on uudella päätöksellä ratkaistu.

Jos korjattavaan maksuunpanopäätökseen on haettu muutosta hallinto-oikeudelta, korjaamisasian käsiteltäväksi ottamisesta on ilmoitettava ja siinä tehty päätös toimitettava hallinto-oikeuteen. Korjaamisasian käsittely ei vaikuta valitusajan tai muun määräajan kulumiseen.

1.5 Terveydenhoitomaksun periminen

Terveydenhoitomaksu tulee maksaa laissa säädettyinä eräpäivinä. Eräpäivä määräytyy sen mukaan, milloin opiskelija ilmoittautuu korkeakouluun läsnä olevaksi. Katso [maksamisen ajankohdat](#). Jos terveydenhoitomaksua ei makseta laissa säädettyinä eräpäivinä tai maksu on maksettu myöhässä, terveydenhoitomaksu siirtyy perintään.

Terveydenhoitomaksujen perintää hoitaa Kelan perintäkeskus.

1.5.1 Viivästymismaksu

Jos terveydenhoitomaksua ei ole maksettu kokonaisuudessaan viimeistään eräpäivänä, peritään kiinteä viivästymismaksu. Terveydenhoitomaksulle ei peritä viivästyskorkoa. Viivästymismaksun suuruus voi olla enintään 15 prosenttia terveydenhoitomaksun määrästä. Viivästymismaksun suuruudesta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Viivästymismaksun suuruus vuonna 2021 on 5 euroa.

1.5.2 Perintätoimet

1.5.2.1 Maksumuistutus

Jos opiskelija ei ole maksanut terveydenhoitomaksua eräpäivään mennessä, opiskelijalle lähetetään yksi maksumuistutus, jossa pyydetään maksamaan maksu heti Kelalle. Maksumuistutus sisältää viivästymismaksun. Sen lähettämisestä ei peritä muita maksuja. Maksumuistutuksessa opiskelijaa muistutetaan Kelan mahdollisuudesta kuitata maksu opintorahasta ilman opiskelijan suostumusta sekä mahdollisuudesta siirtää maksu ulosottoperintään.

1.5.2.2 Kuittaaminen

Jos opiskelija ei ole maksanut terveydenhoitomaksua maksumuistutuksen saatuaan, terveydenhoitomaksu ja viivästymismaksu voidaan kuitata ilman asiakkaan suostumusta hänelle maksettavasta opintorahasta. Koko velka kuitataan opintorahasta yhdellä kertaa. Kuittausmahdollisuutta opintorahasta tutkitaan yhdeltä kuukaudelta. Jos opiskelija ei saa kyseiseltä kuukaudelta opintorahaa tai muu syy estää kuittaamisen (esim. opiskelija saa toimeentulotukea tai opintorahaa kuitataan muuhun velkaan), kuittausta ei voida tehdä. Opiskelijalle lähetettävässä maksumuistutuksessa kerrotaan kuittaamisen mahdollisuudesta.

Jos Kela maksaa opiskelijalle jotain muuta etuutta, Kela voi opiskelijan suostumuksella kuitata terveydenhoitomaksun tästä etuudesta. Koko velka kuitataan etuudesta yhdellä kertaa. Kela ei tutki kuittausmahdollisuutta muusta etuudesta kuin opintorahasta. Jos opiskelija ehdottaa kuittausta muusta etuudesta, ehdotus käsitellään Kelan perintäkeskuksessa. Kuittaamisesta voidaan sopia opiskelijan kirjallisen ehdotuksen perusteella tai suullisesti. Suullisesti sovitut asiat tulee kirjata Oiwaan yhteydenoton lisätietoon ja yhteydenotosta luodaan Maksujärjestely –työ.

Opiskelijalle tulee suullisesti esitetyn pyynnön yhteydessä lähettää viesti tai kirje, jossa kerrotaan mihin opiskelija on suullisesti suostunut ja miten kuittaus toteutetaan.

Kuittaus on aina kohdistettava opiskelijan omaan etuuteen. Perintää ei saa kuitata toisen henkilön etuudesta, vaikka hän olisi antanut suostumuksensa kuittaamiseen.

Kuittausta ei tehdä, jos opiskelija on toimeentulotuella tai toimeentulotukiperheen jäsen.

1.5.2.3 Ulosottoperintä

Korkeakouluopiskelijan terveydenhoitomaksu ja viivästymismaksu ovat suoraan ulosottokelpoisia. Jos opiskelija ei maksa terveydenhoitomaksua maksukehotuksesta huolimatta, eikä maksua voida kuitata, perintä siirretään ulosoton perittäväksi.

Kelan ja ulosottoviranomaisten välillä on käytössä sähköinen ulosotto.

Terveydenhoitomaksut siirretään ulosottoon pääsääntöisesti sähköisesti ja ohjelmallisesti. Ulosottohakemukseen ei tarvitse liittää saatavan määräämistä tai maksuunpanoa koskevaa asiakirjaa, vaan saatavan yksilöinti riittää.

Terveydenhoitomaksuissa käytetään suppeaa ulosottoa. Suppeassa ulosotossa ulosmittaustoimet rajoittuvat palkan, eläkkeen tai muun sellaisen tulon, saatavan tai omaisuuden ulosmittaukseen, jossa ulosmittauksen kohdetta ei tarvitse muuttaa rahaksi. Velallisen tulolähteet ja omaisuus selvitetään rekistereistä. Passiiviperintää ei käytetä. Pääsääntöisesti velka lähetetään ulosottoon vain kerran sen perintäaikana.

Kela ei pääsääntöisesti peru ulosottoperintää. Ulosotto voidaan perua tilanteessa, jossa velan ulosottoon lähettämässä on Kelassa tapahtunut virhe.

1.5.2.4 Maksujärjestelyjen tekeminen

Maksujärjestelyjä (pois lukien kuittaus) ei pääsääntöisesti tehdä. Opiskelijan kanssa ei voi sopia osamaksusuunnitelmaa velan maksamiseksi. Poikkeuksellisesti opiskelijan kanssa voi sopia eräpäivän siirrosta.

1.5.3 Vanhentuminen

Vanhentunutta saatavaa ei saa periä.

Terveydenhoitomaksu ja viivästymismaksu vanhentuvat siten kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään. Terveydenhoitomaksu ja sille perittävä viivästymismaksu vanhentuvat viiden vuoden kuluttua sitä seuranneen vuoden alusta, jona terveydenhoitomaksu on erääntynyt. Vanhentuminen lasketaan terveydenhoitomaksun kevät- ja syyslukukausien eräpäivien mukaisesta erääntymisestä. Lue [maksamisen ajankohdat](#).

Esimerkki

Terveydenhoitomaksun eräpäivä 31.1.2021 -> vanhentuu 1.1.2027

Terveydenhoitomaksun eräpäivä 31.7.2021 -> vanhentuu 1.1.2027

Terveydenhoitomaksun eräpäivä 30.9.2021 -> vanhentuu 1.1.2027

Terveydenhoitomaksun eräpäivä 31.12.2021 -> vanhentuu 1.1.2027

Terveydenhoitomaksun eräpäivä 31.1.2022 -> vanhentuu 1.1.2028 jne.

1.5.4 Perinnästä luopuminen

Terveydenhoitomaksun perinnästä ei ole mahdollista luopua.

1.6 Muutoksenhaku

1.6.1 Oikaisuvaatimus

Jos opiskelija on tyytymätön maksuunpanopäätökseen, hän voi hakea siihen muutosta tekemällä oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen ratkaisee Kelan perintäkeskus. Oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä voi valittaa hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeuden antamasta päätöksestä voi edelleen valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus antaa siihen valitusluvan.

Huom. Opiskelija voi myös pyytää korjaamaan virheellistä päätöstä joko kirjallisesti tai suullisesti. Tällöin asiaa ei käsitellä suoraan oikaisuvaatimuksena vaan ensisijaisesti selvitetään voidaanko alkuperäinen päätös korjata. Lue [päätöksen korjaamisesta](#).

1.6.1.1 Oikaisuvaatimuksen tekeminen

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, jolle maksuunpanopäätös on annettu. Myös edunvalvoja, edunvalvontavaltuutettu tai muu laillinen edustaja voi hakea muutosta opiskelijan puolesta. Jos oikaisuvaatimuksen laatijana on opiskelijan asiamies, on mukana oltava valtakirja.

Lue lisää asianosaisasemasta ja puhevallasta.

Oikaisuvaatimus on vapaamuotoinen, mutta se on tehtävä kirjallisesti. Oikaisuvaatimus osoitetaan Kelan perintäkeskukselle. Sen voi toimittaa Kelaan postitse tai viemällä Kelan palvelupisteeseen. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä myös sähköisesti Kelan asiointipalvelussa.

Oikaisuvaatimuksesta tulisi ilmetä ainakin seuraavat asiat:

- päätös, johon asiakas hakee muutosta
- mitä muutoksia asiakas vaatii päätökseen
- millä perusteilla asiakas vaatii muutoksia
- nimi, henkilötunnus, osoite ja puhelinnumero

Jos opiskelija haluaa esittää uusia selvityksiä, ne tulee liittää mukaan oikaisuvaatimukseen.

Jos opiskelija haluaa perua tekemänsä oikaisuvaatimuksen, tulee peruminen tehdä kirjallisesti. Vireillä oleva asia voidaan peruuttaa siihen asti, kunnes se on ratkaistu. Oikaisuvaatimus raukeaa peruuttamisen johdosta.

1.6.1.2 Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä Kelassa viimeistään 30. päivänä siitä, kun opiskelija on saanut tiedon päätöksestä. Opiskelijan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä 7. päivänä päätöksen postituspäivän jälkeen, jos ei muuta näytetä. Postituspäivän opiskelija näkee päätöksestä. Jos 37. päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä tai joului- tai juhannusaatto, valitusaika päättyy seuraavana arkipäivänä.

Oikaisuvaatimuksen saapuminen ajoissa Kelaan on aina muutoksenhakijan vastuulla.

Jos päätöksen johdosta ei tehdä oikaisuvaatimusta, päätös tulee lainvoimaiseksi, kun valitusaika on kulunut umpeen. Päätöksen lainvoimaisuus ei estä asian uudelleen käsittelyä tai tarkistamista saadun selvityksen perusteella.

1.6.1.3 Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Terveydenhoitomaksu ja sen viivästymismaksu saadaan periä ulosotossa, vaikkei saatavan määrääminen tai maksuunpano ole tullut lainvoimaiseksi. Muutoksenhaku ei siis vaikuta saatavan ulosottokelpoisuuteen muutoin kuin mahdollisesti annettujen keskeytysmääräysten kautta.

Täytäntöönpanon keskeyttäminen

Kun oikaisuvaatimus on tehty, oikaisuvaatimuksen käsittelevä viranomainen eli Kela voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi. Täytäntöönpanon kieltäminen voi tulla käsiteltäväksi asiakkaan tai Kelan aloitteesta. Täytäntöönpano pääsääntöisesti keskeytetään oikaisuvaatimuksen käsittelyn ajaksi.

Täytäntöönpanon kieltämis- tai keskeytysasiassa annettuun ratkaisuun ei saa hakea erikseen muutosta.

1.6.1.4 Oikaisuvaatimuksen käsittely

Kelan on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Opiskelijan on esitettävä selvitystä vaatimuksensa perusteista. Opiskelijan on muutoinkin myötävaikutettava vireille panemansa asian selvittämiseen.

Selvittämisen lähtökohtana on oikaisuvaatimusmenettelyssä ensinnäkin se, mitä oikaisuvaatimuksen kohteena olevassa päätöksessä on ratkaistu, ja toiseksi se, mitä oikaisuvaatimuksessa vaaditaan ja millä perusteella. Lue oikaisuvaatimus huolella ja huomioi kaikki opiskelijan esittämät vaatimukset.

Oikaisuvaatimuksen ratkaisemiseksi on esimerkiksi selvitettävä, onko maksuunpanopäätös lainvastainen tai perustuuko se vääriin tietoihin.

Opiskelija voi oikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetyn määräajan jälkeen täydentää oikaisuvaatimustaan sekä toimittaa käsittelyn kuluessa Kelalle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Tällöin itse oikaisuvaatimuksen on tullut saapua Kelalle määräajassa ja kysymys on alkuperäisen oikaisuvaatimukseen toimitetusta uudesta selvityksestä tai asiakirjoista.

Jos oikaisuvaatimus on puutteellinen, opiskelijalta voidaan tarvittaessa pyytää lisäselvitystä. Lue lisää [Lisäselvitysten pyytämisestä](#). Huolehdi myös tarvittaessa opiskelijan [kuulemisesta](#).

1.6.1.5 Ratkaiseminen

Oikaisuvaatimus on käsiteltävä kiireellisenä.

Otettuaan oikaisuvaatimuksen tutkittavakseen Kela voi muuttaa maksuunpanopäätöstä, kumota päätöksen tai hylätä oikaisuvaatimuksen. Se voidaan myös jättää tutkimatta.

Jos oikaisuvaatimus hyväksytään, oikaisuvaatimukseen annetulla päätöksellä muutetaan maksuunpanopäätöstä.

Jos oikaisuvaatimus hylätään, maksuunpanopäätös ei muutu, vaan se jää ennalleen. Oikaisuvaatimus ei ole antanut aiheutta maksuunpanopäätöksen muuttamiseen.

Oikaisuvaatimus voidaan myös jättää tutkimatta. Tällöin maksuunpanopäätös ei muutu, vaan se jää ennalleen. Oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta esimerkiksi silloin, kun oikaisuvaatimus on saapunut myöhässä eli oikaisuvaatimukselle asetetun määräajan umpeuduttua tai asianomaisella taholla ei ole oikeutta oikaisuvaatimuksen tekemiseen.

Oikaisuvaatimus voi raueta esimerkiksi siinä tilanteessa, kun opiskelija peruuttaa tekemänsä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimukseen annettu päätös on aina perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun, sekä mainittava sovelletut säännökset.

Lue lisää päätöksen muodosta ja sisällöstä sekä päätöksen perustelemisesta. Lue lisää Asiaratkaisu vai tutkimatta jättäminen.

1.6.2 Valittaminen hallinto-oikeuteen

Oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä opiskelija voi valittaa hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus annetaan oikaisuvaatimuspäätöksen liitteenä opiskelijalle. Asiassa toimivaltainen on se hallinto-oikeus, jonka tuomiopiirissä valittajan kotipaikka sijaitsee. Valitus tulee toimittaa suoraan toimivaltaiselle hallinto-oikeudelle, ei Kelalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeudessa viimeistään 30. päivänä siitä, kun opiskelija on saanut tiedon päätöksestä. Pääsääntöisesti hallinto-oikeus kuulee Kelaa opiskelijan valituksen johdosta varaamalla tilaisuuden esittää käsityksensä opiskelijan esittämistä vaatimuksista ja oikeudenkäyntiaineistosta.

Hallinto-oikeuden antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

1.6.2.1 Hallinto-oikeuden päätös ja sen täytäntöönpano

Hallinto-oikeus voi hyväksyä tai hylätä valituksen tai jättää sen tutkimatta kokonaan tai osittain. Asian käsittely raukeaa, jos valitus peruutetaan tai jos siihen on muu vastaava syy.

Päätöksessään tuomioistuin voi:

- 1) pysyttää valituksen kohteena olevan päätöksen;
- 2) kumota valituksen kohteena olevan päätöksen;
- 3) palauttaa asian uudelleen käsiteltäväksi;
- 4) muuttaa valituksen kohteena olevaa päätöstä; tai
- 5) siirtää valituksen toimivaltaiseen viranomaiseen tai tuomioistuimeen.

Hallinto-oikeuden päätöksen täytäntöönpanosta vastaa Kelan perintäkeskus.

Hallinto-oikeuden täytäntöönpanon keskeytysmääräys

Hallinto-oikeus voi kieltää saatavan ulosoton tai määrätä sen keskeytettäväksi asiakkaan pyynnöstä tai omasta aloitteestaan. Täytäntöönpanon kieltäminen tai keskeyttäminen estää saatavan täytäntöönpanon määräyksen ajaksi. Kieltäminen estää täytäntöönpanon alkamisen, keskeytysmääräys katkaisee jo aloitetun täytäntöönpanon. Annettu keskeytysmääräys on voimassa, kunnes asia on lainvoimaisesti ratkaistu, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

1.6.3 Perustevalitus

Opiskelijan on mahdollista tehdä myös perustevalitus terveydenhoitomaksun maksamisesta, jos hän katsoo, että saatava on määrätty tai maksuunpantu virheellisesti. Virheellisyys voi liittyä sekä saatavan perusteeseen että määrään. Perustevalitus tehdään suoraan toimivaltaiselle hallinto-oikeudelle. Perintä keskeytetään perustevalituksen käsittelyn ajaksi.

Hallinto-oikeuden päätöksestä perustevalitusasiassa saadaan valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen 60 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä

on toimitettava mainitussa määräajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle tai päätöksen tehneelle hallinto-oikeudelle. Perustevalitus ei ole säännönmukainen muutoksenhakekeino vaan erityinen oikeussuojakeino.